

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Børnehuset Tommeliden

2023

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har arbejdet målrettet i hele Børnehuset Tommeliden med udvikling af det pædagogiske læringsmiljø samt udvikling af vores evalueringskultur.

Vi har været i proces i et par år og har løbende udviklet både på struktur og metoder.

Vi har fundet god mening i efterhånden at kunne kombinere så meget vi kan med hinanden, sådan processerne omkring evalueringskultur samt fokus på udviklingspunkter fra fx tilsyn nu går hånd i hånd.

Det har selvfølgelig været undervejs gennem de sidste 2 år og vi er nu et andet sted i dag end ved begyndelsen.

Fælles har været, at vi har taget udgangspunkt i udvalgte punkter i forhold til tilsyn 2021 og tilsyn 2022.

Det har i 2022 drejet sig om udvikling af

- indretningen af det fysiske læringsmiljø,
- det har drejet sig om pædagogens rolle i børneinitieret leg,
- fokus på sprog – åbne og udvidende spørgsmål

I relation til arbejdet med evalueringskultur har vi derudover haft fokus på dele af praksis hvor vi har undersøgt hvordan vi kunne øge graden af børnenes deltagelsesmuligheder, i fx

- samling,
- garderoben,
- rutinesituationer.

I 2023 har det drejet sig om udviklingspunkterne fra tilsyn 2022 samt implementering af Tommelidens evalueringskultur.

Konkret har vi arbejdet med

- medbestemmelse og børneperspektiv

I efteråret har vi arbejdet med

- bevægelse og de voksne som rollemodeller.

Vi lærer sammen har været vores store fokus fra efterårsferien – at finde ud af hvordan vi skulle arbejde med dette og eksperimentere med hvilket leje, det skulle ligge på for at det får den rette balance i forhold til de andre pædagogiske områder og fokus kerneopgaven.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi bruger procesplanen fra tilsyn som et slags årshjul på hvad vi i gang med. Når vi har afsluttet et fokus / udviklingspunkt ved vi hvad der skal arbejdes med næst efter. Det giver overblik samt ro og sikrer kontinuiteten og fokus.

Som metode har vi udviklet en fremgangsmåde inspireret af professionelle læringsfællesskaber, hvilket har givet os en systematik og en struktur som sikrer at vi arbejder databaseret, hvor vi med analyser og refleksioner sikrer høj faglighed i evalueringen og deraf følgende valg i praksis.

Evaluering er fast på dagsorden på vores personalemøder. Der veksles mellem at der arbejdes stuevis og der arbejdes i fælles forum. Det sikrer mulighed for sparring og fælles udvikling i hele Børnehuset hvor vi kan inspirere hinanden og sikre den fælles faglige udvikling. Vores metode – vores skema fastholder retning og gør at vi arbejder i takt og dermed, som det er nu, giver god mulighed for spejling og ideer til det videre arbejde.

Metoden giver os et rum til at sikre at vi har fokus på alle børns trivsel, udvikling, læring, dannelse.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Alle medarbejdere har bidraget til udarbejdelsen af Den pædagogiske Læreplan for Tommeliden. Vi har udarbejdet den pædagogiske læreplan i vores teams – hhv vuggestuen og børnehaven og alle medarbejdere har bidraget. Alle har forberedt sig ved at læse, og svaret på spørgsmål til det tema vi har arbejdet med og det har udgjort rammen for udarbejdelse af vores egen pædagogiske læreplan.

Vi hovedsageligt har lavet en pædagogiske læreplan, som via beskrivelse af vores hverdagsrutiner inddrager det pædagogiske grundlag og læreplanemaerne i konkrete handlinger, justeres rutinerne i hverdagen ud fra børnegruppens behov og med fokus deres udvikling, læring dannelse og trivsel. Der er behov for en gennemgang af rutinerne for at opdatere læreplan i forhold til justeringerne og vi har planlagt, at vores pædagogiske lørdag i marts 2024 netop skal omhandle en revision af den styrkede pædagogiske læreplan.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi har som tidligere beskrevet valgt at arbejde med "Medbestemmelse og Børneperspektivet". Vores mål var at være undersøgende på hvordan vi i højere grad kunne være opmærksomme på at inddrage børnenes initiativer og perspektiver, sådan de er reelt medbestemmende i forhold til leg, rutine situationer og i aktiviteter.

Det var vores ønske at få klarhed over om, og hvordan vores børn fik muligheder for at få erfaringer med demokratiske processer, og hvilken betydning det kunne have for barnets deltagelse i legen, rutinen eller aktiviteten.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Der er blevet arbejdet gruppevis, hvilket har betydet at der er blevet taget udgangspunkt i den konkret børnegruppe. Der er indsamlet data i forhold til det specifikke læringsfokus, der har været på den enkelte stue – det er alt fra registrering af data, foto, interviews og spørgeskema til forældre, samt praksisfortællinger.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi har alle arbejdet med en metode inspireret af professionelle læringsfællesskaber, hvilket har givet os en systematik og en struktur som sikrer at vi arbejder databaseret, hvor vi med analyser og refleksioner sikrer høj faglighed i evalueringen og deraf følgende valg i praksis.

Systematikken er med til at give os et fælles sprog, og en fælles arbejdsmetode, som gør at vi professionelt målretter vores fokus for at sikre at vores børn har et læringsmiljø med de bedste betingelser for udvikling, trivsel, læring og dannelse.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi bruger procesplanen i arbejdet og de indbyggede spørgsmål der ligger i de forskellige dele af den. Det fører os igennem data, læringsfokus, vores læring, børnenes læring og den forandring vi ønsker at se. De forskellige trin giver mulighed for refleksioner, analyser af data, nye refleksioner og derefter hvilke handlinger vi ønsker at sætte i værk. Der er en stærk fokus på detaljen og det praktiske, så alle ved hvem der gør hvad og hvornår. Afsluttende refleksioner om det lærte og den forankring vi ønsker det skal have.

Metoden er meget struktureret, men sikrer at vi kommer os igennem processer som støtte op om en refleksiv databaseret praksis.

Drøftelserne, refleksionerne, læringsprocesserne er de vigtigste for at vi kan flytte os.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Den pædagogiske læreplan er gennemgået på bestyrelsesmøde efter udarbejdelsen. De gennemarbejdede evalueringer er fremlagt på bestyrelsesmøder og der har været mulighed for uddybende spørgsmål. Der orienteres løbende om arbejdspunkter som der er gang i.

Bestyrelsesformanden har deltaget i tilsynsmøder, og det efterfølgende opfølgningsbesøg. Tilsynet har været drøftet på bestyrelsesmøder.

Bestyrelsesformanden har ligeledes deltaget i kvalitetssamtalen og i forberedelsen til det. Kvalitetssamtalen har været drøftet på bestyrelsesmøder.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Som tidligere beskrevet arbejder vi med procesplanen fra tilsyn og bruger den som et slags årshjul på hvad vi i gang med i 2023. Når vi har afsluttet et fokus / udviklingspunkt ved vi hvad der skal arbejdes med næst efter. Det giver overblik samt ro og sikrer kontinuiteten og fokus. Det sikrer, at vi hele tiden forholder os til og udvikler på vores læringsmiljøer, og at vores fokus er rettet mod at være nysgerrige på vores egen praksis.

I starten af 2024 har vi planlagt at fortsætte med et større fokus på læringsstrategierne i VLS. Igen her har vi udarbejdet en procesplan til at styre arbejdet.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vores møder er struktureret på en sådan måde, at der er skabt tid og rum for at arbejde med evalueringskulturen. Vi ønsker, at det bliver en fast del af måden vi arbejder på, og en af vejene dertil er for vores vedkommende at være i struktur omkring det. Det skaber tryghed at have en systematik, det giver overblik med en procesplan, det giver mulighed for at vide, hvad der skal være klar til næste møde. Med andre ord arbejdes der i proces, det er en del af det pædagogiske arbejde.

Vi har stop-ups hvor der videndeles, og da alle arbejder samme sted i procesplanen, er det en god måde at holde fokus og hente sparring / inspiration hos hinanden.

Vi insisterer på skriftlighed, da der ligger megen refleksion i at formulere sig kort om procesdelene. Desuden er det skriftlige med til at fastholde en dokumentation på arbejdet.

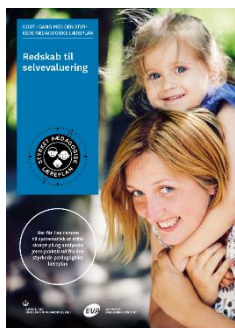
Til slut laver vi fælles evaluering – hvor vi laver en omvendt KVALID og spørger ind til hvordan, hvornår, hvilke osv – med andre ord bliver vi skarpe på resultatet.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi er på et godt sted omkring evaluering af læreplanen og er godt i gang med at opbygge vores evalueringskultur i Tommeliden.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC